

KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU
BOSNE I HERCEGOVINE

ISPIT ZA STJECANJE PROFESIONALNOG ZVANJA
CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA
(ISPITNI TERMIN: MAJ/SVIBANJ 2026. GODINE)

PREDMET 6:
PRIMJENA UPRAVLJAČKOG RAČUNOVODSTVA

I – TEST PITANJA

1. Upravljački računovoda je odgovoran za:

- a) pripremu izvještaja o uspjehu preduzeća u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima
- b) izbor alternative i donošenju odluke o načinu njene primjene
- c) pripremu informacija za potrebe upravljačke kontrole
- d) pripremu organizacione strukture preduzeća i tokova računovodstvene dokumentacije

2. Kredibilitet, kao etički standard, podrazumijeva:

- a) izbjegavati konflikt interesa (eksterno ali i interno)
- b) obezbjeđenje informacija na fer i objektivan način, u punom obimu
- c) pomaganje menadžmentu u klasifikaciji informacija sa stanovišta važnosti
- d) održavanje odgovarajućeg nivoa profesionalne sposobnosti stalnim razvojem znanja i vještina.

3. Standardni troškovi nisu upotrebljivi prilikom:

- a) odlučivanja o prodajnim cijenama prema konceptu ciljnih prodajnih cijena
- b) odlučivanja o prihvatanju specijalne narudžbe
- c) motivacije zaposlenih
- d) pripreme informacione osnove za potrebe upravljačke kontrole

4. U vezi sa kratkoročnim obračunom rezultata tačne su sljedeće tvrdnje:

- a) koristi se da bi se utvrdio nedostatak likvidnih sredstava
- b) za njegovu upotrebu, koncept obračuna po troškovima prodatih učinaka je pogodniji
- c) koristi se da bi se ažurno identifikovala odstupanja od planiranih vrijednosti
- d) svi ponuđeni odgovori su tačni

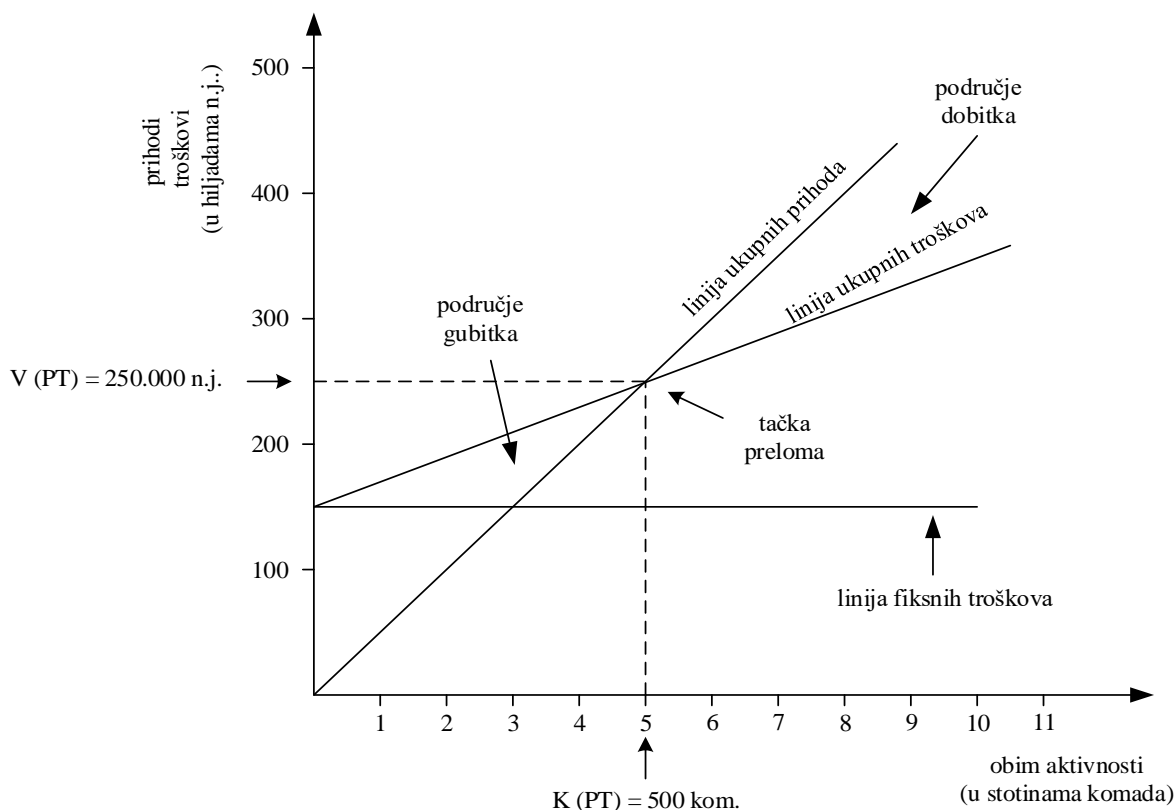
5. Bilans uspjeha sastavljen prema metodologiji vrednovanja zaliha učinaka po punim troškovima podrazumijeva da se proizvodna cijena koštanja sastoji od:

- a) zbira jediničnih proizvodnih varijabilnih i jediničnih proizvodnih fiksnih troškova
- b) zbira jediničnih varijabilnih proizvodnih i jediničnih varijabilnih neproizvodnih troškova,
- c) zbira jediničnih proizvodnih fiksnih troškova i jediničnih neproizvodnih fiksnih troškova
- d) zbira ukupnih varijabilnih troškova i ukupnih fiksnih troškova po jedinici

6. U slučaju da preduzeće koristi obračun vrijednosti zaliha po varijabilnim troškovima (nepotpuni obračun), da je obim aktivnosti dva uzastopna obračunska perioda 50.000 komada i 54.000 komada, te da su jedinični varijabilni troškovi (zbir proizvodnih i neproizvodnih varijabilnih troškova 80 n.j./kom.), te da je prodajna cijena 250 n.j./kom., uz identične jedinične fiksne troškove u oba perioda od 40 n.j./kom., poslovni rezultati ta dva obračunska perioda bi se razlikovali za:

- a) 680.000 n.j.
- b) 520.000 n.j.
- c) 1.000.000 n.j.
- d) 740.000 n.j.

7. U slučaju postojanja podataka navedenih na sljedećem grafičkom prikazu:

funkcija ukupnih troškova ima sljedeći izgled (OA je obim aktivnosti):

- a) $UT = 150 \text{ n.j.} + 2 \text{ n.j./kom.} \times OA$
- b) $UT = 150.000 \text{ n.j.} + 200 \text{ n.j./kom.} \times OA$
- c) $UT = 200.000 \text{ n.j.} + 150 \text{ n.j./kom.} \times OA$
- d) $UT = 300.000 \text{ n.j.} + 125 \text{ n.j./kom.} \times OA$

8. U slučaju da se za definisanje prodajnih cijena koristi koncept „troškovi plus“, kao troškovna baza ne mogu da budu određeni:

- a) supervarijabilni troškovi
- b) proizvodni i neproizvodni troškovi
- c) varijabilni troškovi
- d) proizvodni troškovi

9. Ako dobavljači preduzeća ne isporučuju (materijalne) inpute ugovorenog visokog kvaliteta, to bi moglo da uzrokuje negativno odstupanje:

- a) u nabavnim cijenama direktnih resursa
- b) u efikasnosti korištenja direktnog materijala
- c) od vrijednosti u fleksibilnom budžetu
- d) nijedan od ponuđenih odgovora nije tačan

10. Kao mjerilo osjetljivosti ostvarenja planiranih rezultata stopa kontribucijskog rezultata izračunava se kao:

- a) odnos kontribucijskog rezultata i poslovnog rezultata
- b) odnos kontribucijskog rezultata i prihoda
- c) odnos poslovnog rezultata i kontribucijskog rezultata
- d) odnos prihoda i kontribucijskog rezultata

11. Fleksibilni budžet se prilagođava:

- a) stvarnim troškovima
- b) stvarnom nivou aktivnosti
- c) planiranom profitu
- d) fiksnim troškovima

12. Koja komponenta NE pripada glavnom budžetu?

- a) operativni budžet
- b) finansijski budžet
- c) budžet novčanih tokova
- d) stvarni izvještaji o poslovanju

13. Stopa raspodjele fiksnih troškova računa se kao:

- a) ukupni troškovi / prihod
- b) budžetirani fiksni troškovi / planirani nivo aktivnosti
- c) varijabilni troškovi / output
- d) prihod / troškovi

14. Ukupno odstupanje kod indirektnih varijabilnih troškova proizvodnje sastoji se od:

- a) odstupanja cijene i odstupanja efikasnosti
- b) odstupanja fleksibilnog budžeta i odstupanja obima aktivnosti
- c) samo odstupanja količine
- d) odstupanja prihoda i rashoda

15. Najveći izazov upravljanja zalihama je:

- a) određivanje optimalne količine narudžbe
- b) povećanje troškova
- c) smanjenje proizvodnje
- d) povećanje prodaje

16. Koji troškovi se priznaju kao rashodi tek kada se proizvod proda?

- a) periodični troškovi
- b) indirektni troškovi
- c) uskladištivi troškovi
- d) administrativni troškovi

17. CVP analiza se koristi za:

- a) analizu scenarija „šta ako“
- b) analizu prošlih rezultata
- c) izračun poreza
- d) finansijsko izvještavanje

18. Koja od sljedećih tvrdnji predstavlja osnovnu pretpostavku CVP analize?

- a) troškovi i prihodi se ponašaju nelinearno
- b) troškovi i prihodi su linearni unutar relevantnog raspona aktivnosti
- c) svi troškovi su varijabilni
- d) prodajne cijene se stalno mijenjaju

19. Najčešća metoda za izračun tačke pokrića je:

- a) metoda bilansa
- b) metoda kontribucijske marže
- c) metoda indeksa
- d) metoda prosjeka

20. Tradicionalni sistemi obračuna troškova imaju problem jer:

- a) zanemaruju kompleksnost proizvoda
- b) pogrešno raspoređuju troškove
- c) favorizuju proizvode velikog obima
- d) sve navedeno

II – ZADACI

Zadatak broj 1

Za 2025. godinu preduzeće je planiralo neto dobitak od 828.000 n.j., uz prodajne cijene od 500 n.j./kom., jedinične varijabilne troškove u visini od 200 n.j., godišnje fiksne troškove od 280.000 n.j., te uz stopu poreza na dobitak od 10%.

Izveštaji za prvi kvartal pokazuju da se prodaja ne odvija u skladu sa planom. Naime, za prva tri mjeseca 2025. godine, samo je 250 jedinica proizvoda prodato po utvrđenoj cijeni i sa varijabilnim troškovima u skladu sa planom, pa je postalo jasno da predviđeni neto dobitak za tekuću godinu neće biti dostignut.

I) Ovakva konstatacija proizlazi iz činjenice da je, na bazi pretpostavljenih podataka, planirana prodaja (koja bi omogućila navedeni neto dobitak u iznosu od 828.000 n.j.) za 2025. godinu trebala da bude: (10 bodova)

- a) 3.758 komada
- b) 2.000 komada
- c) 1.847 komada
- d) 4.000 komada

Dokaz:

II) Pod pretpostavkom da će se i u preostala tri kvartala prodaja odvijati na identičan način, očekivana količina prodaje do kraja godine je 1.000 komada.

Na bazi prethodne kalkulacije može se konstatovati da bi preduzeće imalo: (2 boda)

- a) manju prodaju za 75% od planirane, pa bi i neto dobitak bio manji za 97,83% od planiranog
- b) manju prodaju za 45,86% od planirane, pa bi i neto dobitak bio manji za 68,69% od planiranog
- c) manju prodaju za 50,00% od planirane, pa bi i neto dobitak bio manji za 72,83% od planiranog
- d) manju prodaju za 75,00% od planirane, pa bi i neto dobitak bio manji za 96,22% od planiranog

III) Zbog svega navedenog menadžmentu kompanije su predstavljene neke varijante mogućih promjena pretpostavki na kojima je planiran neto dobitak od 828.000 n.j., a kako bi se ipak dostigao:

- 1) Smanjiti prodajnu cijenu za 20%, što bi po predviđanju sektora prodaje omogućilo prodaju dodatnih 5.000 jedinica do kraja tekućeg perioda. Vrijednost fiksnih troškova i varijabilnih troškova po jedinici neće se mijenjati.**
- 2) Smanjiti varijabilne troškove po jedinici za 20% n.j. korištenjem jeftinijih direktnih materijala od drugog dobavljača, uz smanjenje prodajne cijene za 5%. Očekivana prodaja u preostalom roku do isteka godine, takođe po predviđanju sektora prodaje bi iznosila 3.700 jedinica. Vrijednost fiksnih troškova neće se mijenjati.**
- 3) Smanjiti fiksne troškove eliminacijom nekorištene opreme, čime bi njihova vrijednost na godišnjem nivou bila svedena na 224.000 n.j. i smanjenjem prodajne cijene za 6%, što bi uz nepromijenjene jedinične varijabilne troškove omogućilo prodaju dodatnih 3.800 jedinica se očekuje za preostali dio obračunskog perioda.**

U prvoj varijanti bio bi ostvaren ukupan godišnji neto dobitak u iznosu od: (5 bodova)

- a) 695.200 n.j.
- b) 715.500 n.j.
- c) 845.600 n.j.
- d) 746.000 n.j.

U drugoj varijanti bio bi ostvaren ukupan godišnji neto dobitak u iznosu od: (5 bodova)

- a) 745.500 n.j.
- b) 825.000 n.j.
- c) 845.600 n.j.
- d) 864.450 n.j.

U trećoj varijanti bio bi ostvaren ukupan godišnji neto dobitak u iznosu od: (5 bodova)

- a) 789.300 n.j.
- b) 870.500 n.j.
- c) 815.900 n.j.
- d) 750.800 n.j.

IV) Menadžment bi trebao da odabere: (3 boda)

- a) prvu varijantu
- b) drugu varijantu
- c) treću varijantu
- d) nijedna od ponuđenih varijanti ne obezbjeđuje planirani neto dobitak

Dokaz:

Zadatak broj 2

AutoNova d.o.o. proizvodi i prodaje električna vozila. Jedinični podaci su:

	April	Maj
Početno stanje zaliha	0 kom.	180 kom.
Proizvodnja	600 kom.	450 kom.
Prodaja	420 kom.	500 kom.

Varijabilni troškovi:

Trošak proizvodnje	9.000 KM/kom.
Trošak marketinga	2.500 KM/kom.

Fiksni troškovi:

Proizvodni	2.200.000 KM
Marketing	700.000 KM

Prodajna cijena po vozilu je 22.000 KM.

Dodatne informacije:

Direktni materijal	6.000 KM/kom
Direktni rad	1.800 KM/kom
Opći troškovi proizvodnje	1.200 KM/kom

Izraditi bilans uspjeha za AutoNova d.o.o. za april i maj prema:

a) Varijabilnom obračunu troškova (15 bodova)

b) Throughput (supervarijabilnom) obračunu troškova (15 bodova)